

نمونه سوال خواص مکانیکی مواد (۲)

۱. یک مخزن کروی فولادی با ضخامت ۵ mm و قطر ۲ m برای نگهداری گاز با فشار ۵ MPa به کار می رود. در صورتی که ترکی به شکل نیم سکه در سطح کره ایجاد شود، حداقل چقرمگی شکست فولاد بطوری که قبل از ترکیدن مخزن، نشتی گاز در مخزن مشاهده گردد را محاسبه نمایید.

$$\sigma_{\theta\theta} = \frac{pr}{2t} \quad \Rightarrow \quad \sigma_{\theta\theta} = \frac{5 \cdot 10^6 \cdot 1}{2 \cdot 5 \cdot 10^{-3}} = 500 \text{ MPa}$$

$$K = \alpha \sigma \sqrt{\pi c}$$

$$\alpha = \frac{2}{\pi}$$

For seeping before fracture: $c = t$ and $K_{IC} \geq K$, so

$$K_{IC} \geq \frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi t}$$

$$K_{IC} \geq \frac{2}{\pi} * 500 * 10^6 * \sqrt{\pi * 5 * 10^{-3}} = 39.9 \text{ MPa} \cdot \text{m}^{\frac{1}{2}}$$

۲. میله ای فلزی به قطر ۱۵ mm تحت بار کششی ۱۲۵ kN تسلیم می شود. در صورتی که ترکی سکه ای به قطر $300 \mu\text{m}$ در وسط این نمونه و عمود بر راستای اعمال نیرو وجود داشته باشد مطلوب است:

$$(K_{IC} = 45 \text{ MPa} \cdot \text{m}^{\frac{1}{2}})$$

- شعاع ناحیه پلاستیک نوک ترک را محاسبه نمایید.
- مقدار ضریب شدت تنش برای ترک فوق را محاسبه نمایید
- تحت چه بار کششی شکست در ماده رخ می دهد.

a)

$$\sigma_0 = \frac{F}{A} = \frac{F}{\frac{\pi}{4} d^2} \quad \Rightarrow \quad \sigma_0 = \frac{F}{A} = \frac{125 \cdot 10^3}{\frac{\pi}{4} (15 \cdot 10^{-3})^2} = 707 \text{ MPa}$$

$$K = \frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi c} \quad \Rightarrow \quad K = \frac{2}{\pi} * 707 * \sqrt{\pi * 150 * 10^{-6}} = 9.77 \text{ MPa}$$

$$r_p = \frac{1}{6\pi} \frac{K^2}{\sigma_0^2} \quad \Rightarrow \quad r_p = \frac{1}{6\pi} \frac{9.77^2}{707^2} = 10 \mu\text{m}$$

b)

$$K = \frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi(c + r_p)} \quad \Rightarrow \quad K = \frac{2}{\pi} 707 \sqrt{\pi * 160 * 10^{-6}} = 10 \text{ MPa}$$

c)

$$r_p = \frac{1}{6\pi} \frac{K^2}{\sigma_0^2} \quad \text{where,} \quad K = \frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi c}$$

$$K_{IC} = \frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi \left(c + \frac{1}{6\pi} \frac{\left(\frac{2}{\pi} \sigma \sqrt{\pi c} \right)^2}{\sigma_0^2} \right)}$$

$$K_{IC}^2 = \frac{4}{\pi} \sigma^2 c \left(1 + \frac{2}{3\pi^2} \frac{\sigma^2}{\sigma_0^2} \right)$$

$$\frac{8c}{3\pi^3 \sigma_0^2} \sigma^4 + \frac{4c}{\pi} \sigma^2 - K_{IC}^2 = 0$$

$$\frac{8 * 150 * 10^{-6}}{3\pi^3 (707 * 10^6)^2} \sigma^4 + \frac{4 * 150 * 10^{-6}}{\pi} \sigma^2 - (45 * 10^6)^2 = 0$$

$$\sigma^2 = 9.6 * 10^6 \quad \Rightarrow \quad \sigma = 3100 \text{ MPa}$$

۳. لوله‌ای فولادی به قطر 200 mm و ضخامت 10 mm حامل سیالی با فشار 40 MPa می‌باشد. در صورتی که استحکام تسلیم این فولاد 750 MPa و چقرمگی شکست آن $20 \text{ MPa}\sqrt{m}$ باشد.

a. طول ترک سطحی بحرانی که در راستای محور لوله قرار گرفته است (صفحه ترک عمود بر محور حلقوی لوله) را محاسبه نمایید.

b. طول ترک سطحی بحرانی که در راستای عمود بر محور لوله قرار گرفته است (صفحه ترک عمود بر محور طولی لوله) را محاسبه نمایید.

$$\sigma_{\theta\theta} = \frac{pr}{t} \quad \Rightarrow \quad \sigma_{\theta\theta} = \frac{40 * 0.1}{0.01} = 400 \text{ MPa}$$

$$\sigma_l = \frac{pr}{2t} \quad \Rightarrow \quad \sigma_l = \frac{40 * 0.1}{2 * 0.01} = 200 \text{ MPa}$$

$$K_{IC} = \sigma \sqrt{\pi c} \quad \Rightarrow \quad c = \frac{1}{\pi} \frac{K_{IC}^2}{\sigma^2}$$

$$\text{a) } c = \frac{1}{\pi} \frac{20^2}{400^2} = 795 \mu\text{m}$$

$$\text{b) } c = \frac{1}{\pi} \frac{20^2}{200^2} = 3.2 \text{ mm}$$